

**ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร**

สมฤดี พิมูลชาติ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 108 คน ซึ่งได้มาจากการใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie&Morgan) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .975 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t test) แบบ Independent samples สำหรับประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการศึกษาสภาพและความต้องการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ ด้านการปฏิบัติ และด้านการประเมินผล ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความเห็นต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนวัดราชโอรสระดับสูงกว่าเพศชาย
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ

ความคิดเห็น การนิเทศภายใน ครู

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ มีคุณธรรมและ จริยธรรม เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้สถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรร่วมมือกันในการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาการศึกษาให้มี คุณภาพนั้น ก็คือ การนิเทศภายใน โรงเรียนนั่นเอง ตามที่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวว่า หลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มุ่งพัฒนาผู้ เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสามารถทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยพลเมือง โลก ชิดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้ และ ทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดย มุ่งเน้นผู้เรียนบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4)

การนิเทศการศึกษานับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะนำกระบวนการบริหารจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้ครู พัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุมาตรฐานของหลักสูตรและมาตรฐาน ของชาติที่กำหนดไว้ ซึ่งการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษามากที่สุด เพราะเป็นการดำเนินงานโดยบุคลากรของสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนย่อมจะเข้าใจปัญหา และรู้ข้อมูลภายในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี จึงสามารถใช้กระบวนการนิเทศภายในเข้าไปแก้ไขปัญหาได้อย่าง ถูกต้อง (เกรียงศักดิ์ เรืองแสง, 2550, หน้า 2)

แต่ในสภาพปัจจุบันพบว่า การดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียนยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย อีกทั้ง ผู้บริหารยังพบปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียนหลักๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ พบปัญหาเกี่ยวกับความพร้อมของคณะกรรมการการนิเทศไม่ได้วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการที่ แท้จริงของครูผู้รับการนิเทศ ด้านการวางแผน ขาดการการวางแผนร่วมกันอย่างระบบบุคลากรที่จะทำหน้าที่ ผู้นิเทศอย่างเหมาะสมในเชิงปริมาณและคุณภาพ ด้านการปฏิบัติ ความรู้ความสามารถและเวลาในการนิเทศ ของผู้บริหารและครูผู้นิเทศ อีกทั้งผู้รับการนิเทศไม่เข้าใจในกระบวนการนิเทศและไม่ได้รับการสะท้อนการ นิเทศจากผู้นิเทศและด้านการประเมินผล ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดการกำกับติดตามและ

ประเมินผลการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและไม่มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน (รัตนา ดวงแก้ว และคณะ, 2554, หน้า 78-79) อย่างไรก็ตามโรงเรียนวัดราชโอรส พบปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน 4 ด้าน เช่นเดียวกัน กล่าวคือ ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ พบว่า มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ด้านการวางแผน ปัญหาที่พบคือ ขั้นตอนการนิเทศภายในยังไม่ต่อเนื่องและเป็นระบบ ด้านการปฏิบัติ พบว่า ครูและบุคลากรไม่ได้รับความร่วมมือในการดำเนินการนิเทศเท่าที่ควร อีกทั้งไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และด้านการประเมินผลยังไม่มีเมื่อนำผลการประเมินไปปรับแก้ไข เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายในให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการนำผลการนิเทศภายในไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 150 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ (1) ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ (2) ด้านการวางแผน (3) ด้านการปฏิบัติการณ์นิเทศ และ (4) ด้านการประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) และหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .975 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความคิดเห็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ 5 4 3 2 และ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยการวิเคราะห์ค่าที (t test) แบบ Independent samples
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี
2. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสำรวจ สอบถามปัญหา และความต้องการจากครู

4. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการวางแผน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำผลการศึกษาสภาพและความต้องการมาวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สรุปผลการวางแผนในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

5. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการปฏิบัติ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำผลที่ได้จากการนิเทศภายในไปพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชุมชี้แจงรายละเอียดครูในการดำเนินการนิเทศภายในทราบอย่างชัดเจน

6. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลการประเมินการนิเทศภายในมีความโปร่งใสและยุติธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประเมินผลการนิเทศภายในด้วยแบบสังเกต/สัมภาษณ์/แบบสอบถาม

7. ครูที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ ด้านการปฏิบัติ และด้านการประเมินผลไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรสระดับสูงกว่าเพศชาย

8. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผ่านกรณีศึกษาในที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของครู เพื่อให้ตอบสนองตามสภาพและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาและครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของรัตน ดวงแก้วและคณะ (2554, หน้า 14) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน เน้นการจัดกิจกรรมโดยครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เนื่องจากการนิเทศภายในเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เป็นกิจกรรมที่พัฒนาให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ การประเมินผลการนิเทศภายในได้ผลตามที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย โดยการใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสำรวจรายการ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบตรวจผลงาน มีการตรวจสอบผลการดำเนินการนิเทศตามโครงการที่กำหนดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ประเมินความคิดเห็น กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการนำผลการประเมินข้อมูลป้อนกลับ เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชาลี มณีศรี (2553, หน้า 202-203) กล่าวสรุปว่า การประเมินผลการนิเทศภายในต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบผลการดำเนินการนิเทศตามโครงการที่กำหนด ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การประเมินความคิดเห็นจากบุคลากรทุกฝ่าย การรวมผลประเมินการนิเทศภายใน เพื่อนำข้อมูลป้อนกลับมาปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับการศึกษาของปรีชา พุทธารักษ์ (2551) เรื่อง การศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ด้านการประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

สำหรับด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนพบปัญหาเกี่ยวกับความพร้อมของคณะกรรมการการนิเทศ ด้านการดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ อีกทั้ง ครูยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนหรือพัฒนาของครูไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร อีกทั้งการนำผลการศึกษาสภาพและความต้องการไปวางแผนการบริหารงานไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 36) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของครูที่แท้จริง การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศที่เป็นปัจจุบัน ตลอดจนสำรวจความต้องการของครูในการนิเทศภายใน การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในให้เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งนำผลที่ได้ไปวางแผนการจัดการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปาดิมาเอ อีเต (2552) เรื่อง กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามทัศนะของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการศึกษาศาภาพและความต้องการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้ศึกษาศาภาพปัญหาและความต้องการตามบริบทของโรงเรียน การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำโครงการนิเทศภายใน การจัดทำแบบสำรวจและดำเนินการสำรวจเพื่อให้ได้ข้อมูลตามต้องการ พร้อมทั้งนำผลที่ได้จากการสำรวจไปวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญ เพื่อนำไปวางแผนและกำหนดกิจกรรมการนิเทศให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 53-59) กล่าวสรุปว่า การศึกษาศาภาพและความต้องการเป็นวิธีการที่จะช่วยให้การหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการได้แน่นอน การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาโดยวิธีการสำรวจ แบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลตามต้องการ พร้อมทั้งนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญ เพื่อนำไปวางแผนและกำหนดกิจกรรมการนิเทศให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับการศึกษาของปาดิเมาะ อีเต (2552) เรื่อง กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามทัศนะของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการศึกษาศาภาพและความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสำรวจ สอบถามปัญหา และความต้องการจากครู ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการสำรวจปัญหาและความต้องการของครู แต่ยังไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการนิเทศภายใน และสภาพความเป็นจริงที่ไม่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ด้านต่างๆ ของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการสำรวจปัญหาและความต้องการ เพื่อความชัดเจนของการพัฒนาระบบการนิเทศภายใน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 53-59) กล่าวสรุปว่า การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายใน ผู้บริหารควรสำรวจปัญหาและความต้องการให้สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ด้านต่างๆ ของโรงเรียน

1.2 ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการวางแผน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำผลการศึกษาศาภาพและความต้องการมาวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนนำผลที่ได้จากการศึกษาศาภาพและความต้องการที่ได้จากการวิเคราะห์ มาวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยการจัดเตรียมบุคลากรเป็นผู้นิเทศ การกำหนดวิธีการนิเทศและเครื่องมือสำหรับการใช้กระบวนการนิเทศ ได้แก่ เอกสาร หนังสือ แบบบันทึกการนิเทศ แบบทดสอบ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่แท้จริงในการนิเทศดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 36) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารนำผลจากการศึกษาศาภาพและความต้องการของครูจากแบบสอบถาม

สัมภาษณ์ มาวางแผนการดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน และการวางแผนการดำเนินงานที่เป็นระบบ และสอดคล้องกับการศึกษาของสมพร แสนแสง (2551) เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดน่าน พบว่า ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สรุปผลการวางแผนในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า โรงเรียนมีการสรุปผลการดำเนินงานทุกปีการศึกษา แต่อาจไม่เป็นระบบเท่าที่ควร อาจเนื่องจากมี บุคลากรทางด้านการนิเทศภายในที่ไม่เพียงพอในการจัดเก็บข้อมูล บันทึกผลการประเมิน และสรุปผลการ ประเมินภายในที่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 36) กล่าวสรุปว่า การสรุปผลการวางแผนการนิเทศภายใน ผู้บริหารควรจัดประชุมคณะกรรมการนิเทศและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกผลการประเมินและการสรุปผลการประเมินการนิเทศภายใน อย่างมีระบบ

1.3 ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการปฏิบัติ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำผลที่ได้จากการนิเทศภายในไปพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า ผู้บริหารนำผลของกระบวนการนิเทศที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมินผลการนิเทศ มาปรับปรุง ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและนำไปใช้ในเทศครั้งต่อไป พร้อมทั้งนำข้อมูลป้อนกลับที่ได้มาวางแผนปรับปรุง แก้ไขกระบวนการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 36) กล่าวสรุปว่า ผลที่ได้จากการประเมินการนิเทศ ทำให้ผู้สอนทราบข้อบกพร่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พร้อมทั้งนำผลมาวางแผน ปรับปรุง แก้ไขกระบวนการนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นและนำไปใช้ในเทศครั้งต่อไปและสอดคล้องกับการศึกษาของปาตีเมาะ อีเต (2552) เรื่อง กระบวนการ นิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามทัศนะของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชุมชี้แจง รายละเอียดครูในการดำเนินการนิเทศภายในทราบอย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจ เพราะว่า ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจง รายละเอียดในการนิเทศภายในไม่ชัดเจนเท่าที่ควร เกี่ยวกับการ ปฏิบัติ การวัดและการประเมินผลการนิเทศภายใน ดังนั้นผู้บริหารควรศึกษาแนวปฏิบัติและระเบียบการนิเทศ ให้ชัดเจน เพื่อให้ครูยึดปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 53-59) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารควรจัดประชุม ชี้แจงและการอบรมให้ครูและ บุคลากรทางการศึกษาทุกคนทราบเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ การวัดและการประเมินผลการนิเทศ เพื่อการดำเนินการ ตรงตามวัตถุประสงค์และนำไปใช้ในทิศทางเดียวกัน

1.4 ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลการประเมินการนิเทศภายในมีความโปร่งใสและยุติธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับการประเมินผลการนิเทศอย่างโปร่งใสและยุติธรรม เนื่องจากผู้บริหารวางแผนการประเมินผลที่เป็นระบบและถูกต้องตามเกณฑ์การประเมิน อีกทั้งครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ ส่งผลให้การประเมินผลการนิเทศภายในมีความโปร่งใสและยุติธรรม ส่งผลให้การประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสมพร แสนแสง (2551) เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดน่าน พบว่า ด้านการประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประเมินผลการนิเทศภายในด้วยแบบสังเกต/สัมภาษณ์/แบบสอบถาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เครื่องมือประเภทตรวจสอบหรือติดตามผลหรือประเมินผลการปฏิบัติงานนิเทศภายในอาจไม่ครอบคลุมตัวชี้วัดและวัตถุประสงค์ ในการวัดและประเมินผล เนื่องจากการประเมินผลเป็นขั้นสุดท้ายของการดำเนินงาน เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 53-59) กล่าวสรุปว่า การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการนำผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไปให้มีคุณภาพ ควรดำเนินการโดยใช้เครื่องมือการนิเทศประเภทต่างๆ เช่น แบบบันทึก ติดตามผล โครงการและใช้เครื่องมือประเภทตรวจสอบ ติดตามผลหรือประเมินผลการปฏิบัติงานและสอดคล้องกับการศึกษาของปรีชา พุทธารักษ์ (2551) เรื่อง การศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ ด้านการปฏิบัติ และด้านการประเมินผลไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความเห็นต่อการนิเทศภายในของโรงเรียนวัดราชโอรสระดับสูงกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีจำนวนแตกต่างกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส ด้านการวางแผน ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ซึ่งแตกต่างกับการศึกษาของสมคิด หารินไสล (2552) เรื่อง ศึกษาและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร มีประสบการณ์ในการทำงานใกล้เคียงกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนิเทศ

ภายในโรงเรียนวัดราชโอรส อยู่ในภาพรวมเดียวกัน เป็นผลมาจากโรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศภายใน
 อย่างเป็นระบบ มีการศึกษาสภาพและความต้องการของครูและบุคลากรและมีแนวปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่
 วางไว้ สอดคล้องกับการศึกษาของสมคิด หารินไสล (2552) เรื่อง *ศึกษาและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตาม
 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1*
 ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายใน ในภาพรวม
 และรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของปรีชา พุทธารักษ์ (2551) เรื่อง *การศึกษา
 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี* พบว่า ครูที่มี
 ประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายใน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการนิเทศ
 ภายในของโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร
 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ดังนี้

1. ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ ผู้บริหารควรสำรวจ สอบถามปัญหาและความต้องการ
 จากครู และเปิดโอกาสให้ครูร่วมแสดงความคิดเห็นการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ เพื่อเป็น
 แนวทางในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป
2. ด้านการวางแผน ควรมีการวางแผนการประเมินผลการนิเทศภายในให้เป็นระบบ และสรุปผล
 การวางแผนในการดำเนินงาน เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านปฏิบัติ ควรมีการประชุมชี้แจงรายละเอียดในการดำเนินการนิเทศภายในและการกำหนด
 ขั้นตอนการนิเทศภายในมีความเหมาะสมและชัดเจน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
4. ด้านการประเมินผล ควรวางแผนและกำหนดแนวทางในการประเมินผลให้เป็นระบบ และการ
 นำวิธีการ เครื่องมือในการประเมินผลที่ครอบคลุมตัวชี้วัดและหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนา
 ผู้เรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร : ที เอส
 บี โปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- เกรียงศักดิ์ เรืองแสง. (2550). การศึกษาระดับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในบรมราชูปถัมภ์.
- ชารี มณีสรี. (2553). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โสภณการพิมพ์.
- ปรียา พุทธารักษ์. (2551). การศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ปาตีเมาะ อีเต. (2552). กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามทัศนะของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- รัตนา ดวงแก้วและคณะ. (2554). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการเรียนรู้การสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมคิด หารินไสล. (2552). การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมพร แสงแสง. (2551). การศึกษาสภาพการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). การศึกษานิเทศ. กรุงเทพมหานคร : ครูสภา.